

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

Codi: 13IIG/2025

PROJECTE D'ORDENANCES FISCALS PER A L'ANY 2026

Contingut

Síntesi: valoració global de l'impacte de gènere.....	2
0. Introducció als informes d'impacte de gènere	3
1. Descripció del projecte.....	4
2. Vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere.....	5
3. Anàlisi d'aspectes formals i metodològics	6
4. Anàlisi d'impacte de gènere	7
4.1. Diagnòstic sobre l'àmbit d'actuació del projecte	7
4.2. Anàlisi de la incorporació de la perspectiva de gènere en el projecte.....	10
4.3. Previsió de resultats	13
5. Valoració a càrrec d'organitzacions feministes i entitats de dones.....	144
6. Valoració global de l'impacte de gènere.....	15
7. Recomanacions	15

SÍNTESI: VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE

L'avaluació de l'impacte de gènere del projecte d'*Ordenances Fiscals per a l'any 2026* determina que tindrà un impacte **transformador de desigualtats de gènere, en grau lleugerament positiu**.

0. INTRODUCCIÓ ALS INFORMES D'IMPACTE DE GÈNERE

L'avaluació d'impacte de gènere pretén fer visible que les normes i les polítiques públiques no són neutres al gènere, i que tenen un impacte diferent en dones i homes, tot i que això no estigués previst ni es desitgés. Tractar de forma homogènia persones que parteixen d'una situació desigual, reproduïx aquesta desigualtat. Per això, les polítiques homogènies per a tota la població no solen ser *neutres*, sinó *cegues*, pel que fa al gènere.

Així, l'avaluació d'impacte de gènere pretén “estimar els diferents efectes (...) de qualsevol política o activitat sobre temàtiques específiques en termes d'igualtat de gènere” (Comissió Europea, 2009).

En aquest context avaluatiu, un **informe d'impacte de gènere** és un document que acompanya els projectes normatius i de polítiques públiques, i en el qual es fa una avaluació *prospectiva* (és a dir, prèvia i estimada) del seu impacte en funció del gènere, amb l'objectiu d'identificar i prevenir el manteniment o increment de les desigualtats de gènere, tot realitzant propostes de modificació del projecte.

En l'àmbit català, la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que la transversalitat de la perspectiva de gènere ha de ser un dels principis de funcionament dels poders públics: “els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes” (article 3).

El seguiment d'aquest mandat queda recollit en l'àmbit local per mitjà de les **Directrius per a l'elaboració de normes municipals** adoptades per acord de Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona del 15 d'abril del 2015. En concret, l'article 140 estableix que tot projecte normatiu s'ha d'acompanyar amb una memòria d'avaluació de l'impacte normatiu, o d'antecedents. Aquesta avaluació ha d'integrar una anàlisi d'impacte de gènere, en la qual s'avaluen “els resultats que es puguin derivar de l'aprovació del projecte des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes”.

Més específicament, el **Reglament per a l'Equitat de Gènere a l'Ajuntament de Barcelona (2019)** estableix el **caràcter obligatori dels informes d'impacte de gènere de les propostes normatives** (article 9):

“Les propostes normatives, de pressupostos municipals, d'instruments de política fiscal municipal (ordenances fiscals, taxes i preus públics) i de planejament urbanístic s'acompanyaran d'informes d'impacte de gènere, elaborats amb metodologia d'anàlisi que permeti conèixer i fer una avaluació prospectiva de les repercussions en la igualtat o desigualtat entre dones i homes que es poden derivar de la seva aprovació, amb objecte d'identificar i prevenir la producció, el manteniment o l'increment d'aquestes desigualtats de gènere, i fer propostes de modificació del projecte, si escau”.

Aquesta obligatorietat inclou les ordenances, els reglaments, els decrets (en tant que normativa) i els preus públics, i en conseqüència el present projecte d'ordenances fiscals.

La Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI, de l'Ajuntament de Barcelona, ha elaborat una metodologia pròpia que permet realitzar una anàlisi sistemàtica de la normativa municipal des del punt de vista de l'impacte de gènere. Aquesta metodologia segueix les directrius d'organismes internacionals (p. ex: Comissió Europea) i es basa en l'anàlisi del resultat o efecte que té la normativa, pressupost o política fiscal sobre

dones i homes, i les possibilitats que ofereix com a eina per acabar amb les desigualtats de gènere, o bé el risc que contribueixi a perpetuar-les o aprofundir-les.

Quant a la valoració global de l'impacte de gènere, es fa de manera graduada:

- si s'estima que és un projecte **reproductor de desigualtats**, s'especifica si tindrà un impacte lleugerament negatiu o molt negatiu.
- si es considera que és un projecte **transformador de desigualtats**, s'especifica si tindrà un impacte lleugerament positiu o molt positiu.

1. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

A continuació es presenten els impostos analitzats amb una breu descripció del seu objecte.

Nom	Ordenança fiscal reguladora de l'Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO).
Objecte	Gravar qualsevol construcció, instal·lació o obra que exigeixi l'obtenció de la corresponent llicència d'obres o urbanística (s'hagi obtingut o no aquesta llicència) sempre que l'expedició correspongui a l'Ajuntament.

Nom	Recàrrec a l'impost sobre les estades en establiments turístics.
Objecte	Recàrrec sobre l'estada, per dies o fraccions, amb pernoctació o sense en establiments i equipaments turístics gravats en els mateixos termes que fa l'impost sobre les estades en establiments turístics.

2. VINCULACIÓ AMB OBJECTIUS PROGRAMÀTICS I DISPOSICIONS NORMATIVES EN MATÈRIA D'IGUALTAT DE GÈNERE

Un cop presentada la caracterització de l'objecte de l'anàlisi, en aquesta secció s'estableix la seva vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere. En particular, s'observa la relació amb els àmbits i objectius del Pla per la justícia de gènere 2021-2025, i les implicacions derivades del context normatiu i programàtic vigent:

Ordenança fiscal	Eix i Àmbit del Pla justícia gènere	Objectiu del Pla justícia gènere	Altres instruments normatius i programàtics
ICIO	Barris propers i sostenibles – Espai urbà	Garantir la incorporació dels criteris de gènere en els projectes urbans i el planejament urbanístic mitjançant la participació ciutadana.	-La Mesura de Govern "Urbanisme amb perspectiva de gènere. L'urbanisme de la vida quotidiana" fixa com a objectiu general integrar la perspectiva de gènere en el planejament i la gestió urbanística, l'espai públic, la mobilitat i l'ecologia de la ciutat de Barcelona. Especifica, doncs, que cal promoure un espai públic ple de vida, que sigui el més acollidor possible i que respongui a les necessitats de la diversitat de persones i grups, que sigui prou flexible com per acollir simultàniament col·lectius diversos, sense barreres ni sectoritzacions.
Recàrrec estades establiments turístics	Ciutat de drets - Habitatge	Avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en les polítiques d'habitatge.	-El Pla pel Dret a l'Habitatge 2016-2025 incorpora la perspectiva de gènere i fixa els objectius i línies de treball en matèria de polítiques públiques d'habitatge a la ciutat de Barcelona.

3. ANÀLISI D'ASPECTES FORMALS I METODOLÒGICS

La present secció es centra en l'anàlisi de: 1) el llenguatge usat en el text del projecte i 2) l'existència d'espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones en el disseny del projecte.

Pel que fa a l'ús no sexista del llenguatge, a les Directrius per a l'elaboració de normes municipals (2015) s'indica que cal eliminar qualsevol discriminació per raó de sexe, i que és un principi d'actuació dels poders públics la implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment en la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques. A més, indica criteris específics per a fer un ús no sexista del llenguatge, entre ells l'ús de denominacions dobles i de termes genèrics, evitant la inserció d'una disposició que expressi que l'ús del masculí és genèric i que inclou tant els homes com les dones, o bé que es fa per no allargar el text. Per la seva part, el Reglament per a l'equitat de gènere a l'Ajuntament de Barcelona (2019) també estableix que l'ús inclusiu i no sexista del llenguatge és preceptiu en la documentació municipal (article 15).

Per analitzar si a l'articulat del projecte d'ordenances fiscals es fa un ús adequat del llenguatge, la pregunta general orientadora és "Es fa un ús inclusiu i no sexista del llenguatge?". La valoració i la proposta de modificació són les següents:

	El text del projecte fa un ús inclusiu i no sexista del llenguatge?		
	Sí	No	Comentaris i propostes de modificació
Ordenances Fiscals per a l'any 2026	X		De forma generalitzada s'usen formes neutres o desdoblades (ex: <i>persona propietària, el/la contribuent el/la representant, persones treballadores, persona interessada, persones visitants, persones residents, etc.</i>). En algunes ocasions es fa ús del masculí genèric, en expressions com <i>l'interessat, el sol·licitant, el titular, etc.</i> Es recomana modificar aquestes expressions.

D'altra banda, a efectes d'analitzar si el projecte incorpora la **participació de grups de dones o feministes**, es formula la següent pregunta: "En el procés de disseny de les ordenances fiscals, hi ha espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones o d'entitats feministes?". Aquest requisit podria quedar satisfet amb la participació d'espais de dones o feministes, com ara el Consell de les Dones de Barcelona; o bé que en espais genèrics com les consultes online o el Consell de Ciutat s'incorpori l'enfocament de gènere i les necessitats de les dones. De forma complementària a aquests espais, es podria celebrar una reunió amb entitats i col·lectius interessats, durant el període d'informació pública durant la tramitació de les ordenances fiscals.

En el cas que ens ocupa, l'elaboració del projecte d'ordenances fiscals no ha comptat amb un espai de participació ciutadana on s'incorpori explícitament la veu de les dones o d'entitats feministes. Amb tot, cal tenir present que segons el Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona (2017), el desenvolupament de processos participatius és preceptiu amb ocasió de l'aprovació d'ordenances i reglaments municipals "de rellevància ciutadana especial", i afegeix que "quan es tracti d'una modificació

puntual d'abast limitat d'ordenances i reglaments no serà preceptiu impulsar el procés participatiu".¹ En aquest sentit, cal recordar que no ens trobem davant una nova regulació, sinó d'una modificació d'ordenances fiscals ja existents, i amb escassa repercussió des de la perspectiva de gènere.

D'altra banda, les ordenances fiscals van ser tractades en reunió de la **Taula de pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere**, que és un espai de participació integrat per representats del món acadèmic, col·lectius feministes, Consell de les Dones de Barcelona, col·legis professionals i persones a títol individual, a més de representants de l'Ajuntament. En aquella reunió es van presentar les directrius per a l'elaboració de les ordenances fiscals 2023 (molt similars a les proposades per al 2026). A més, entre l'octubre del 2022 i el gener del 2023 es van celebrar uns tallers d'Economia Feminista adreçats especialment a entitats i col·lectius de dones i feministes de la ciutat, i en un d'ells es tractà la incidència d'aquestes entitats i col·lectius en els pressupostos i la fiscalitat amb perspectiva de gènere. Aquests tallers es van concebre com a activitats preparatòries del Congrés d'Economia Feminista que es va celebrar a Barcelona el març del 2023.

4. ANÀLISI D'IMPACTE DE GÈNERE

4.1. DIAGNÒSTIC SOBRE L'ÀMBIT D'ACTUACIÓ DEL PROJECTE

A continuació s'exposen dades il·lustradores de desigualtats entre dones i homes a la ciutat de Barcelona.^{2,3,4,5} Es fa èmfasi en les desigualtats econòmiques, la pobresa i la precarietat, atès que és l'àmbit més vinculat amb la capacitat de pagament d'impostos.

Salari	La bretxa salarial de gènere a Barcelona és del 17,5%, ja que el salari mitjà de les dones és de 27.661€ front als 33.534€ dels homes.
Pensió de jubilació	Els homes tenen una pensió mitjana de jubilació de 1.859€ i les dones de 1.186€, el que representa un 36% menys que la dels homes.
Viudetat	Un 14,1% de dones són vídues, davant l'1,8% dels homes.

¹ "S'han d'impulsar de manera preceptiva processos participatius desenvolupats amb ocasió de l'aprovació de: (...) d) Ordenances i reglaments municipals de rellevància ciutadana especial. Quan es tracti d'una modificació puntual d'abast limitat d'ordenances i reglaments no serà preceptiu impulsar el procés participatiu". Article 37 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, 2017.

² Ajuntament de Barcelona, 2022. Els salaris mitjans a Barcelona 2020. Gabinet tècnic de programació.

³ Idescat. Pensió contributiva mitjana de Seguretat Social per tipus de pensió i sexe. Mes de desembre. Pensió de jubilació. Dades per a Barcelona. 2024.

⁴ Francesc Valls (Universitat Rovira i Virgili) i Ajuntament de Barcelona, 2022. Construcció d'un indicador de pobresa en supòsit d'autonomia financera, a partir d'Enquesta Metropolitana de Condicions de Vida (2019-2020).

⁵ Taxa d'atur. Dades Catalunya. Enquesta de Població Activa, INE, segon trimestre 2025.

Pobresa i autonomia	El 40% de les dones majors de 16 anys no podria viure només amb els seus ingressos individuals i, per tant, es trobaria en situació de risc de pobresa, enfront del 29% dels homes.
Desocupació	La taxa d'atur de les dones és superior a la dels homes: 9,0% i 7,2% respectivament.
Temps de cures	El 45% de les dones dedica 20 o més hores setmanals a les tasques de la llar i les cures, mentre que en els homes el percentatge és del 23%. Si es té en compte tant el treball remunerat com el no remunerat, les dones treballen 7 hores més a la setmana que els homes.
Monoparentalitat i risc de pobresa	El 40% de les persones que viuen en llars monoparentals es troben en situació de risc de pobresa, pràcticament el doble que la resta dels tipus de família. Això afecta molt més les dones, atès que el 82% de les llars monoparentals estan encapçalades per dones.

El conjunt de dades exposades mostren com, de mitjana, les dones de la ciutat tenen menor accés a recursos econòmics que els homes, i es troben més exposades a situacions de privació material i precarietat. Això, al seu torn, condiona la seva capacitat d'accés a serveis vinculats a contraprestacions econòmiques.

Feta aquesta diagnosi general de la ciutat des de la perspectiva de gènere, a continuació es presenten les diagnosi sectorials dels àmbits d'actuació de les ordenances fiscals analitzades (habitatge i espai urbà). A aquest efecte, s'ha usat la tipologia d'àmbits i les diagnosi del Pla per la justícia de gènere 2021-2025.

Ordenances fiscals: ICIO
Àmbit: Espai urbà
Diagnòstic de l'àmbit: L'espai urbà, com a suport físic dels usos socials, és un mecanisme de reproducció o transformació de les desigualtats de gènere. Durant molt de temps, la seva configuració no sempre ha estat pensada segons les necessitats de la vida quotidiana, és a dir, tenint en compte —també— el treball de cures. El disseny i gestió de l'espai urbà no necessàriament considera la diversitat de persones que l'ocupen, els usos socials que se'n fan, el moment del dia en què tenen lloc (no és el mateix l'ús de l'espai públic de dia o de nit), la presència de criatures i les seves necessitats, etc. L'urbanisme amb perspectiva de gènere (aterrat a Barcelona amb la mesura de govern <i>Urbanisme amb perspectiva de gènere "L'urbanisme de la vida quotidiana"</i> i un manual) proposa un disseny urbà amable amb les tasques pròpies de la vida quotidiana i s'ha aplicat a moltes reformulacions d'espai de la ciutat. Es proposa una reformulació de l'espai urbà amb especial atenció a les tasques pròpies de la vida quotidiana i a les cures. Pretén espais més verds, més saludables per estar, passejar, seure, jugar, socialitzar, i amb

capacitat d'enfortir la xarxa social de vida quotidiana. Aquesta concepció s'està incorporant en la implantació del model *Superilla* per tal de pacificar i fer més confortables els espais del barri a totes les persones i treballs.

Tanmateix, els principis de l'urbanisme de gènere encara s'han d'aplicar a bona part de la trama urbana que és insensible a les necessitats de les dones. Així ho diuen les marxex exploratòries que s'han fet en diferents punts de la ciutat (i que si bé són un instrument que s'ha anat implantant, encara queda pendent la seva generalització) o el mapa de la vida quotidiana elaborat al barri del Coll-Vallcarca.

La inclusió de les dones en l'espai públic, i l'ús i apropiació que en fan, és diferent respecte als homes. Així, per exemple, no és el mateix ús el que fan les dones grans amb mobilitat reduïda que el que poden fer altres persones amb plena mobilitat. A més, les dones denuncien que el 17% dels casos de violència masclista a l'àmbit social que pateixen són en l'espai públic (AB, 2018).

Ordenança fiscal: Recàrrec estades establiments turístics

Àmbit: Habitatge

Diagnòstic de l'àmbit:

La situació de l'habitatge a Barcelona és crítica en termes generals i els sistemes d'informació disponibles fan difícil conèixer les desigualtats de gènere que s'hi donen. La situació està marcada per un augment del 33% dels preus del lloguer en els darrers 5 anys; una de cada deu persones no té diners per pagar la llum o l'aigua i, arran de la crisi de la Covid-19, un 25,2% de les dones i un 23,8% dels homes reporten tenir dificultats per pagar els subministraments de la llar (AB, 2021). A més, un 10,6% de la ciutadania es troba en situació de pobresa energètica, sent les dones les que més van rebre ajudes municipals per aquest motiu. D'altra banda, existeix un creixement sostingut del sensellarisme (Xarxa d'ajuda a les persones sense llar, 2019) durant l'última dècada, amb quasi el doble de persones allotjades en equipaments residencials, i pisos municipals i de les entitats de la XAPSL, i amb més d'un miler de persones dormint al carrer. A Barcelona, en els darrers 5 anys, el nombre de persones que han sol·licitat un habitatge de protecció oficial s'ha duplicat. I només l'any 2019 es van produir 1.700 desnonaments (ASPB, 2020).

De mitjana, les famílies destinen un 22,3% de la seva renda a les despeses d'habitatge, però aquesta xifra és el 39,4% en el cas de règim de lloguer. Si a sobre les persones són migrades, hi dediquen de mitjana un 41,1%, i un 42,3% les que tenen rendes més baixes. Cal tenir en compte que la dedicació superior al 30% dels ingressos es considera sobreexforç econòmic. Si bé aquestes dades no ens permeten veure el fenomen en el cas particular de les dones, sabem que les famílies monoparentals han hagut de destinar el 64,7% de la seva renda a cobrir les despeses d'habitatge.

L'estudi "Dones i treballs" (Moreno *et al.*, 2018) va detectar que els preus de l'habitatge de Barcelona expulsaven especialment dones amb rendes baixes que treballaven a Barcelona, de manera que havien de fer trajectes interurbans diaris més llargs i més incompatibles amb les tasques de cures.

4.2. ANÀLISI DE LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN EL PROJECTE

Els continguts que resulten més pertinents per ser valorats des de la perspectiva de gènere són els referents a subjectes passius, motius de no subjecció, quotes, exempcions i reduccions/bonificacions.

A continuació s'identifiquen diversos **aspectes a considerar a partir de les seccions identificades com a més rellevants des de la perspectiva de gènere**:

- **Existeixen importants limitacions competencials de l'Ajuntament per a la regulació de les ordenances fiscals.** L'Ordenança fiscal general especifica, a la secció d'Exempcions, bonificacions i reduccions, que:
 - No es poden concedir altres exempcions, bonificacions o reduccions que les que la llei hagi autoritzat de manera concreta (art. 97è).
 - Les exempcions, bonificacions i reduccions s'han d'interpretar en sentit estricte. No es poden aplicar a d'altres persones que les taxativament previstes i només per a les seves obligacions tributàries pròpies i directes. Tampoc es poden estendre a altres supòsits que els específicament assenyalats (art. 98è).
- Cap de les ordenances fiscals fa un emmarcament o conté **objectius vinculats explícitament amb la igualtat** de dones i homes.
- Cap de les ordenances fiscals conté **mesures** adreçades explícitament a contribuir a la igualtat de dones i homes.
- No obstant, diverses mesures que no semblen tenir una "motivació de gènere", **poden tenir un efecte positiu en la redistribució de recursos** entre homes i dones, com es veurà a la secció "Previsió de Resultats".
- La majoria de continguts pertinents des de la perspectiva de gènere es concentren en els supòsits d'exempcions i bonificacions/reduccions al pagament dels impostos.

A continuació es presenta una síntesi de la valoració de l'impacte de gènere, centrada en les preguntes:

- Visibilitza diferències? És a dir, el text de l'ordenança fiscal posa de relleu, de forma explícita o implícita, que s'han tingut en consideració les diferències que es donen en la realitat d'homes i dones?
- Visibilitza desigualtats? És a dir, parteix de la base que les diferències visibilitzades suposen desigualtats en la presència de dones i homes, l'accés a recursos, la capacitat de decisió, la reproducció d'estereotips de gènere, etc.?
- Conté elements per revertir aquestes desigualtats?

	Visibilitza diferències? (explícitament o implícitament)	Visibilitza desigualtats? (explícitament o implícitament)	Conté elements per revertir desigualtats?	Actuació/mesura que contribueix a revertir desigualtats
ICIO	Sí	Sí	Sí	-Bonificació per habitatges de protecció oficial. -Bonificació per discapacitat. -Disminució de base imposable (coeficient) per parcs infantils a l'aire lliure.
Recàrrec estades establiments turístics	No	No	No	

Cal destacar que **anteriorment es van emetre informes d'impacte de gènere amb una valoració positiva de les ordenances fiscals ara modificades i que el projecte d'ordenances fiscals per al 2026 no inclou novetats rellevants des de la perspectiva de gènere**. El contingut dels anteriors informes es poden consultar en els següents documents:

- INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE. ORDENANÇA FISCAL REGULADORA DEL RECÀRREC A L'IMPOST SOBRE LES ESTADES EN ESTABLIMENTS TURÍSTICS
Codi: 28IIG/2020.
- INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE. PROJECTE D'ORDENANCES FISCALS PER A L'ANY 2024. Codi: 18IIG/2023.
- INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE. PROJECTE D'ORDENANCES FISCALS PER A L'ANY 2025. Codi: 12IIG/2024.

Per al conjunt de les ordenances fiscals, cal tenir en consideració que els articulats no identifiquen *explícitament* l'existència de diferències i desigualtats en clau de gènere. Amb tot, algunes de les mesures adoptades (en particular, exempcions i reduccions) contribueixen a revertir desigualtats de gènere, i en aquests casos s'ha valorat que *implícitament* contribueixen a visibilitzar diferències i desigualtats.

A l'efecte de sintetitzar visualment les mesures transformadores de desigualtats (no subjeccions, exempcions i reduccions) **inclosos de forma explícita** en les diferents ordenances fiscals analitzades, s'indiquen en color verd a la següent taula.

ICIO	Discapacitat	Atur	Renda, vulnerabilitat	Família nombrosa	Família monoparental	Targeta Rosa	Jubilació, gent gran	Acord ciutadà BCN inclusiva	Família	Habitatge protecció oficial	Violència masclista
Recàrrec estades establiments turístics											
	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

4.3. PREVISIÓ DE RESULTATS

Sovint es considera que les normes i polítiques públiques són neutres respecte al gènere perquè s'han dissenyat pensant en el benefici de la població en el seu conjunt i, per tant, de forma igual per a totes les persones, sense fer distincions entre dones i homes. No obstant, tractar de forma homogènia persones que parteixen d'una situació desigual, reproduceix aquesta desigualtat; que és el que ocorre si no es tenen en compte les desigualtats de gènere existents en la posició econòmica, política i social de dones i homes. Per això, les polítiques pensades cap a la població en general no solen ser *neutres*, sinó *cegues* pel que fa al gènere (Emakunde, 2013).

Sota aquest enfocament, els aspectes que es tenen en compte per a l'estimació dels resultats de l'aplicació de les ordenances fiscals són els següents:

- Presència de dones i homes en l'àmbit d'actuació.
- Accés a recursos (esfera econòmica o material). Esforç econòmic i divisió sexual del treball.
- Normes socials i valors (esfera ideològica o cultural). Promoció de comportaments, rols i models d'organització social i familiar que són premiats/gravats.
- Contribució a objectius programàtics. En particular, del Pla per la justícia de gènere 2021-2025.
- Compliment de disposicions normatives.

En primer lloc, resulta pertinent destacar la **manca de disponibilitat de dades desagregades per sexe de les persones pagadores dels impostos. Això impedeix la previsió de resultats quantitatius del projecte d'ordenances fiscals per a l'any 2026, pel que fa a conèixer qui paga i com es redistribueixen els recursos entre homes i dones.** Per realitzar una adequada previsió caldria disposar d'una major quantitat de dades desagregades per sexe (i també per capacitat econòmica, situació de discapacitat, exclusió residencial, etc.) relatives a les situacions gravades i als serveis regulats.

Així, en el cas del recàrrec sobre estades en establiments turístics, a continuació s'indiquen les dades que, desagregades per sexe, serien necessàries per a realitzar una anàlisi exhaustiva de l'impacte del recàrrec:

- **Sexe de la persona pagadora** (o, en el seu defecte, el nom de pila, a partir del qual es pot fer una estimació probabilística del sexe)
- **Recàrrec "Barcelona Ciutat"** en xifres absolutes i relatives
- **Tipus d'establiment** on es produeix l'allotjament (hotel, càmping, habitatge, embarcació)
- **Nombre d'hores d'allotjament** (més o menys de 12h)
- **Destinació concreta de la recaptació** (doncs l'acord del Consell Municipal de 30 de setembre de 2019 fixa unes finalitats genèriques).

A més, cal tenir en compte que qui paga alguns tributs poden ser tant persones físiques com persones jurídiques (ex: empreses, fundacions, associacions, entitats), amb la consegüent dificultat afegida per a l'obtenció d'informació desagregada per sexe de les persones membres i l'eventual impacte en les

relacions de gènere. Malgrat aquesta absència de dades desagregades per sexe, cal destacar la disposició d'informació de context que permet fer **inferència de resultats**.

L'ordenança fiscal reguladora de l'ICIO inclou reduccions relacionades amb situacions de discapacitat. En relació a això, cal considerar que de les persones amb reconeixement legal de discapacitat a Barcelona, el 53,7% són dones⁶. Per tant, s'estima que **la inclusió de la discapacitat com a supòsit per a la reducció de tarifes tindrà un efecte redistribuïdor a favor de les dones**.

D'altra banda, i en relació al recàrrec a l'impost sobre estades en establiments turístics, la disposició d'algunes dades de context relatives a renda, atur, accés a l'habitatge, pobresa energètica, monoparentalitat, etc. (veure secció 4.1) permeten fer inferència i estimació que **la inclusió de l'objectiu de "destinació de la recaptació a la millora de la qualitat de vida de les persones residents dels barris més afectats per la pressió turística" té un potencial efecte positiu en l'accés de les dones a l'habitatge i en combatre la gentrificació i la feminització de la pobresa**.

Un cop vistos els possibles efectes en relació a l'accés als serveis i recursos, cal fer esment als possibles efectes vinculats a les normes socials i valors. A aquest efecte, **es valora positivament el llenguatge usat en el text de la proposta de modificació de les ordenances fiscals, que contribueix a la construcció d'un imaginari inclusiu i no sexista**, i que debilita l'imaginari androcèntric que situa els homes com a referents en l'accés a recursos i serveis. Així, majoritàriament, en comptes del masculí genèric s'usen formes desdobladades o neutres com *persona propietària*, *el/la contribuent*, *el/la representant*, *persones treballadores*, *persona interessada*, *persones visitants*, *persones residents*, etc.

Respecte a la vinculació amb objectius programàtics, cal dir que cap dels textos reguladors de les ordenances fiscals exposa explícitament els seus objectius últims (més enllà d'establir els fets imposables). Per tant, es posa de manifest una **generalitzada absència de vinculació explícita amb objectius d'igualtat de gènere (ex: combatre la feminització de la pobresa i la precarietat), fet que fa esperar una invisibilització d'aquestes desigualtats en els diferents àmbits socials d'actuació: espai urbà i habitatge**.

5. VALORACIÓ A CÀRREC D'ORGANITZACIONS FEMINISTES I ENTITATS DE DONES

En la tramitació del projecte d'ordenances fiscals no se n'ha fet valoració per part d'organitzacions feministes o entitats de dones.

Amb tot, i com s'ha comentat anteriorment, les ordenances fiscals van ser tractades en reunió de la **Taula de pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere**, que és un espai de participació integrat per representats del món acadèmic, col·lectius feministes, Consell de les Dones de Barcelona, col·legis professionals i persones a títol individual, a més de representants de l'Ajuntament. En aquesta reunió es van presentar les directrius per a l'elaboració de les ordenances fiscals 2023, molt similars a les proposades per al 2026.

⁶ www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/tvida/discapacitats/a2015/t101.htm

6. VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE

A continuació es sintetitza la valoració dels diferents aspectes considerats, tot marcant amb color blau els més rellevants per a la valoració global de l'impacte de gènere.

	Estimació de l'impacte de gènere			
	Reproductor de desigualtats		Transformador de desigualtat	
	Molt negatiu	Lleugerament negatiu	Lleugerament positiu	Molt positiu
Vinculació amb objectius programàtics		X		
Llenguatge inclusiu i no sexista (Sí/No)			X	
Visibilització de diferències (Sí/No)			X	
Visibilització de desigualtats (Sí/No)			X	
Elements per revertir desigualtats (Sí/No)			X	
Previsió de resultats	falten dades	falten dades	falten dades	falten dades
Valoració d'organitzacions feministes	—	—	—	—

Atenent a aquestes valoracions, globalment es determina que l'aplicació del projecte d'Ordenances Fiscals per a l'any 2026 és transformador de desigualtats de gènere, en grau lleugerament positiu.

VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE			
Reproductor de desigualtats		Transformador de desigualtat	
Molt negatiu	Lleugerament negatiu	Lleugerament positiu	Molt positiu
		X	

Feta aquesta valoració, a continuació s'aporten recomanacions per tal que el projecte d'ordenances fiscals tingui un impacte que s'estimi més positiu des de la perspectiva de gènere.

7. RECOMANACIONS

Els impostos i taxes poden tenir un significatiu impacte sobre la població de la ciutat. No només duen a terme una assignació de recursos més o menys redistributiva sinó que alteren els incentius de la societat potenciant o desincentivant determinats hàbits i relacions socials. Així, uns impostos i taxes municipals sensibles a les desigualtats de gènere poden contribuir a **avançar cap a la igualtat efectiva i ajudar a equilibrar les relacions de poder i a reduir la feminització de la pobresa**. Atenent a aquesta potencialitat i a l'anàlisi exposada (i considerant l'existència d'importants limitacions competencials de

l'Ajuntament per a la regulació d'ordenances fiscals), es plantegen les següents recomanacions a l'actual formulació del projecte:

A) SOBRE ASPECTES FORMALS I METODOLÒGICS (SECCIÓ 3 DE L'INFORME):

Ús de llenguatge inclusiu

- Si bé de forma generalitzada s'opta per formes neutres o desdobladres (ex: *persona propietària, el/la contribuent, el/la representant, persones treballadores, persona interessada, persones visitants, persones residents*, etc.) en algunes ocasions es fa ús del masculí genèric, en expressions com *l'interessat, el sol·licitant, el titular*, etc. Es recomana **substituir les expressions que fan ús del masculí genèric**.

Participació

- A efectes d'incorporar la veu de grups de dones o feministes, es suggereix **convocar una sessió de la Taula de pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere**, amb l'objectiu d'informar sobre el projecte i recollir comentaris i recomanacions.
- Més enllà d'aquesta Taula, integrada principalment per persones professionals i acadèmiques de l'àmbit del gènere o l'economia, és important incorporar una major diversitat de veus de les **entitats feministes i la societat civil** en tot el procés d'anàlisi, per tal de conèixer les seves demandes, propostes. A aquest efecte, es podrien celebrar sessions de treball en espais com el Consell de les Dones de Barcelona.

B) SOBRE L'IMPACTE DE GÈNERE (SECCIÓ 4 DE L'INFORME):

Dades desagregades per sexe

- La manca de dades desagregades per sexe suposa un impediment per poder fer una anàlisi en profunditat i detall. Resoldre aquesta mancança és una prioritat per poder investigar de forma quantitativa la càrrega dels tributs, el seu impacte de gènere i poder proposar noves mesures o ajustos si fossin necessaris. Caldria **disposar del conjunt de dades desagregades per sexe** de les persones pagadores de cadascun dels impostos, així com les exempcions i bonificacions/reduccions efectivament aplicades (veure, a la secció 4.3 del present document, el detall de les dades necessàries). Així per exemple, en el cas del recàrrec sobre estades en establiments turístics, caldria poder disposar del conjunt de dades desagregades per sexe de les persones pagadores del recàrrec, del tipus d'establiment (hotel, càmping, habitatge o embarcació) i del nombre d'hores d'allotjament (més o menys de 12h). També resulta necessària la desagregació per sexe de les persones beneficiàries de la recaptació del recàrrec (programes, serveis, ajuts, etc.), que ha de ser destinada a "la millora de la qualitat de vida de les persones residents dels barris més afectats per la pressió turística".
- Seria rellevant analitzar **quines són les fórmules més rigoroses d'obtenció de dades desagregades per sexe**. Caldria estudiar si les diverses estimacions probabilístiques del sexe a partir del nom de

pila (a partir de programari comercial, a partir de dades de l'INE/Padró, etc.) proporcionen la robustesa necessària per a les anàlisis desitjades.

- A més de la variable sexe, convindria establir **quines altres variables i encreuaments (edat, territori, etc.) es requeririen per completar la informació, atenent a criteris d'interseccionalitat**. A més, seria idoni adequar l'obtenció d'aquestes variables a les realitats dels diversos tributs, doncs segurament per a tributs diferents resulten rellevants variables diferents.

Emmarcament en instruments programàtics

- Les ordenances fiscals **haurien d'estar integrades, i explicitar que ho estan, en una anàlisi global del model de ciutat per a cada àmbit d'actuació**. Tal com es fa, per exemple, en la taxa a grans operadores per aprofitament del domini públic derivat de la distribució de productes adquirits per comerç electrònic, on en la part expositiva de l'articulat es vincula l'ordenança fiscal amb àmbits i objectius del II Pla per la Justícia de Gènere 2021-2025, concretament amb l'àmbit 34, relatiu a la mobilitat:

“L'ordenança fiscal relativa a la taxa a grans operadores especialitzades per aprofitament especial del domini públic derivat de la distribució a particulars de béns adquirits per comerç electrònic presenta una vinculació amb els objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere. En particular, s'observa la relació amb els àmbits i objectius del II Pla per la Justícia de Gènere 2021-2025, concretament amb l'àmbit 34, relatiu a la mobilitat, ja que en el context actual, amb el salt exponencial que ha experimentat la distribució urbana de mercaderies, la introducció d'aquesta taxa respon a la necessitat de gestionar la mateixa de manera que no afecti de forma negativa la mobilitat de vianants, especialment, quan duen a terme tasques de cura.”

- De forma especial es recomana emmarcar figures tributàries en l'objectiu de **visibilitzar i reconèixer els treballs de cures**, assumits molt majoritàriament per les dones. En concret, es proposa que les ordenances fiscals afectades estiguin vinculades amb instruments programàtics relatius a la democratització dels treballs de cures, i que (com ja ocorre en alguns preus públics municipals) s'introdueixin referències explícites al concepte *cura* (ex: tasques de cura, persona cuidadora, entorn cuidador, etc.). Això és especialment pertinent per a les ordenances fiscals que contempnen supòsits de discapacitat (com és el cas de l'ICIO), monoparentalitat i gent gran.
- De forma anàloga, l'ordenança fiscal reguladora del recàrrec a l'impost sobre les estades en establiments turístics hauria d'estar **emmarcada en una diagnosi de l'accés a l'habitatge, amb perspectiva de gènere**, o en l'instrument programàtic que abordi les polítiques contra la feminització de la pobresa i de la precarietat.

Objectius

- Caldria **incloure la motivació de la igualtat de gènere** en l'establiment de les finalitats a les quals anirà destinada la recaptació del recàrrec a l'impost sobre estades en establiments turístics. Caldria visibilitzar-la en comptes d'apel·lar a expressions genèriques com "la millora de la qualitat de vida de les persones residents dels barris".

Exempcions i reduccions

Monoparentalitat

- S'insta a estudiar, dins del marc normatiu aplicable, l'ampliació dels supòsits d'**exempcions i reduccions vinculades a monoparentalitat** (doncs les dones representen el 82% de les persones adultes que viuen soles amb menors a càrrec) que actualment només es contempla en una minoria de les ordenances fiscals (serveis generals, serveis de prevenció i extinció d'incendis, i serveis culturals).
- Més enllà de les ordenances fiscals, la monoparentalitat hauria de quedar **inclosa a les bonificacions recollides en la Llei d'Hisendes Locals**. Si aquesta situació de vulnerabilitat quedés recollida en la norma d'àmbit estatal, aquestes famílies no quedarien a expenses de la voluntat dels governs locals d'atorgar eventuais subvencions (que sovint no s'atorguen d'ofici sinó que han de ser sol·licitades per les persones interessades, que representen una despesa per als Ajuntaments, que s'atorguen en dotacions limitades i a repartir entre sol·licitants, etc.).

Violències masclistes

- Atenent a les greus conseqüències econòmiques de les violències masclistes, caldria estudiar la viabilitat i els processos per establir **reduccions per a les dones afectades per situacions de violències masclistes**, amb acreditació de l'òrgan municipal que correspongui i tal com ja es fa en algun impost, ajuts al pagament de lloguers, taxes universitàries, pensió d'orfandat, etc. En aquesta línia, cal destacar positivament el fet que des de 2022 l'ordenança fiscal de l'impost de plusvàlues inclou, com a motiu de no subjecció, la transmissió de béns immobles en benefici de persones hereves de dones assassinades com a conseqüència de violències masclistes.

Com a comentari final, es subratlla la necessitat de veure la política fiscal com un dels instruments crucials per **contribuir a una distribució justa i equitativa de la riquesa entre la població** i avançar cap a un model social i econòmic sostenible i just. Així, més enllà de la seva finalitat recaptatòria, uns tributs sensibles a les desigualtats de gènere poden contribuir a avançar cap a la igualtat efectiva i reduir la feminització de la pobresa.

Barcelona, a la data de les signatures digitals.

Vist i plau,

**RAUL LOPEZ
CANCHO - DNI -**

Signat digitalment per
RAUL LOPEZ CANCHO

Data: 2025.09.30
13:53:19 +02'00'

Raül López Cancho
Tècnic de la Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI

**Maria
Rengel**

Signat
digitalment per
Maria Rengel
Data: 2025.09.30
14:37:58 +02'00'

Maria Rengel Vilches
Directora de Serveis de Feminismes i LGTBI